

Serdecznie witamy na spotkaniu!



Metody stosowane na lekcji języka obcego

Danuta Wójcik

Powiatowe Centrum Doskonalenia
Zawodowego Nauczycieli

2010 r.

Cele szkolenia

- Nawiązanie do podstawowych pojęć dotyczących metodyki nauczania.
- Przypomnienie i usystematyzowanie metod nauczania – konwencjonalnych i niekonwencjonalnych.
- Scharakteryzowanie niektórych metod stosowanych przez szkoły językowe.

Literatura:

- Komorowska H. *Metodyka nauczania języków obcych*. 2004 r.
- Praca zbiorowa. *Jak zostać poliglota*. 1993 r.
- Taraszkiewicz M., *Jak uczyć? czyli refleksyjny praktyk w działaniu*. 1996
- Okoń W., *Słownik pedagogiczny*. 1984

Ministownik pedagoga

- Model nauczania
- Strategia nauczania
- Metody nauczania
- Techniki nauczania

Model nauczania



- Getty Images

Model nauczania

Model nauczania – jest to ogólny plan lub schemat, który ma pomóc uczniom opanować określone rodzaje wiedzy, postaw lub umiejętności.

Pięć podstawowych modeli nauczania wyróżnionych przez Joyce i Weila:

podający – służy podawaniu gotowej wiedzy w postaci faktów i zdarzeń,

nauczania pojęć – służy definiowaniu pojęć w sposób bezpośredni lub

poszukujący,

bezpośredni – służy kształceniu umiejętności „krok po kroku”,

poszukujący – służy wspomaganiu uczniów w nauce rozwiązywania problemów,

pracy we współpracy – stwarza odpowiednie warunki pracy w grupie i z grupą.

Strategia, metoda, technika...

Strategia nauczania – są to cele, środki i metody niezbędne w procesie nauczania i uczenia się.

Metoda nauczania – to według Okonia „celowo i systematycznie stosowany sposób pracy nauczyciela z uczniem, umożliwiający uczniom opanowanie wiedzy wraz z umiejętnością posługiwania się nią w praktyce, jak również rozwijanie zdolności i zainteresowań umysłowych”.

Technika nauczania – to metoda bardziej uszczegółowiona lub cząstkowa, dotycząca określonych fragmentów nauczania.

Metody nauczania

Metoda nauczania - to celowo i systematycznie stosowany sposób pracy nauczyciela z uczniami, który umożliwia uczniom opanowanie wiedzy wraz z umiejętnością posługiwania się nią w praktyce, jak również rozwijanie zdolności i zainteresowań poznawczych uczniów.

Klasyfikacja metod nauczania

Okoń wyodrębnił cztery grupy metod:

Metody **podające** – uczenie się przez przyswajanie.

Metody **poszukujące** (problemowe) – uczenie się przez odkrywanie.

Metody **eksponujące** (oglądowe) – uczenie się przez przeżywanie.

Metody **zajęć praktycznych** – uczenie się przez działanie.

Metody nauczania języków obcych:

- konwencjonalne
- niekonwencjonalne

Metody konwencjonalne

- Bezpośrednia
- Gramatyczno-tłumaczeniowa
- Audiolingwalna
- Kognitywna

Metoda bezpośrednia:

- Stosowana od czasów greckich nauczycieli w Rzymie; francuskie guwernantki.
- Oparta na bezpośrednim, naturalnym kontakcie nauczyciela z uczącym się.
- Kształtuje głównie sprawność mówienia, komunikacji, konwersacji.
- Nauczyciel – natywny/rodzimy użytkownik języka.
- Język ojczysty – zakazany.
- Odrzuca systematyczne nauczanie gramatyki, a nawet słownictwa.

Metoda gramatyczno - tłumaczeniowa

- Wypracowana w nauczaniu łaciny.
- Główny cel - opanowanie gramatyki i słownictwa języka obcego.
- Kształtowanie umiejętności czytania i tłumaczenia tekstów.

Metoda audiolingwalna (wojskowa)

- Powstała w czasie II wojny światowej w Stanach Zjednoczonych.
- Cel: wykształcenie nawyków językowych w sposób mechaniczny, nierefleksyjny, poprzez wielokrotne powtarzanie (tzw. drilling – dryl językowy), zapamiętywanie i utrwalanie materiału językowego.
- Pochwała nauczyciela - istotna.
- Błędy językowe – zwalczane, poprawiane .
- Brak analizy gramatycznej.
- Sprawność słuchania, mówienia, następnie czytania i pisanía.

Metoda kognitywna

- Powstała w latach 70-tych jako zaprzeczenie metody audiolingwalnej.
- Zakładała rozumienie języka i samodzielne tworzenie zdań na podstawie tzw. kompetencji językowej.
- Błąd nie jest potępiany; wskazuje na postęp w nauce.

Metody niekonwencjonalne

- Total Physical Response
- The Silent Way
- Sugestopedia
- Counselling Language Learning
- Metoda naturalna
- Podejście komunikacyjne

Metody niekonwencjonalne (alternatywne)

- Humanizm w nauczaniu.
- Najważniejszy uczeń i jego potrzeby.
- Koncentrowanie się na stylu uczenia się dziecka.
- Uwzględnianie 8 rodzajów inteligencji uczniów (matematyczno-logiczna, językowa, wizualno-przestrzenna, przyrodnicza, muzyczna, interpersonalna, intrapersonalna / refleksyjna, ruchowa / kinestetyczna).
- Bezpieczeństwo dziecka, motywacje, emocje.

Metoda reagowania całym ciałem – TPR (Total Physical Response)

- Powstała w latach 70-tych w USA.
- Najlepszy sposób zapamiętywania to **młczące** przysłuchiwanie się i ruch fizyczny.
- Aktywizowanie całego mózgu: lewej półkuli odpowiedzialnej za język i prawej – za ruch fizyczny.
- Analogia do poznawania języka ojczystego: rozumienie i wykonywanie poleceń zanim dziecko zacznie mówić.
- Uczący się mówi w języku obcym, kiedy jest na to gotowy.

Total Physical Response – na początku bezstresowo...

- Sprzyja nauczaniu/uczeniu się bezstresowemu.
- Pozwala na relaks w czasie lekcji.
- Pokonuje zahamowania i strach przed mówieniem.
- Uatrakcyjnia proces nauczania.
- Chętnie stosowana w nauczaniu najmłodszych dzieci oraz na niższych poziomach nauczania języka obcego.
- Stosowana w nauczaniu poleceń, trybu rozkazującego.

Przykład: (nauczyciel demonstruje i poleca)

Język angielski:

- Stand up, please..
- Sit down. Thank you.

Język francuski:

- Levez-vous, s'il vous plaît.
- Aseyez-vous. Merci.

Język rosyjski:

- Wstańcie, пожаłуйста.
- Садитесь, спасибо.

Metoda The Silent Way – czas na skupienie...

- Zakłada przyswajanie języka obcego w ciszy, skupieniu, medytacji.
- Zapamiętywanie i przyswajanie nowych treści następuje w ciszy po usłyszeniu wyrazów i zwrotów.
- Uczniowie powtarzają czynności i frazy nauczyciela, stopniowo tworzą nowe.
- Stopniowe wyciszenie nauczyciela; uczeń mówi coraz więcej.
- Mowa ciała i gesty odgrywają ważną rolę.

Sugestopedia – w objęciach baroku...

- Opracowana przez bułgarskiego psychologa Łozanowa w 1979 r.
- Doskonałość warunków, w których odbywa się proces dydaktyczny: kameralne sale, muzyka relaksacyjna, kompetentny, stanowczy nauczyciel - „guru”.
- Uczący muszą za wszelką cenę pozbyć się tzw. mentalnej blokady utrudniającej przyswajanie języka obcego.

Metoda Counselling Language Learning (CLL)

- Opiera się na założeniu, że uczenie się języka – to proces międzyludzki, czyli grupowy, związany z interakcją i komunikacją.
- Uczniowie siedzą w kręgu, mówią tylko chętni. Nauczyciel tłumaczy, uczeń powtarza i nagrywa swoją wypowiedź na taśmę magnetofonową.
- Odpowiedzialność za osiągnięcia sędowana jest na ucznia.
- Nauczyciel tworzy warunki nauki i wspiera.

Metoda naturalna

- Powstała w Stanach Zjednoczonych w 70 l.
- Decydująca rola słuchania wypowiedzi obcojęzycznych, których ogólny sens jest dla uczącego się zrozumiały, wynika bowiem ze zrozumiałej dla niego sytuacji.
- Nauczyciel posługuje się prostym, naturalnym językiem, mówi o tym, co dzieje się tu i teraz, stosuje wiele mimiki i gestu, powtarza swą wypowiedź na różne sposoby i cieszy się zrozumieniem.
- Kluczową sprawą jest wyeliminowanie stresu.

Podjęcie komunikacyjne – najważniejsza metoda!

- Powstało na bazie wszystkich poprzedzających ją metod w połowie lat 70-tych, popularność zyskało w latach 80-tych.
- Cel nadrzędny – opanowanie sprawności mówienia – kompetencji komunikacyjnej, efektywnego porozumiewania się w sposób odpowiadający danej sytuacji.
- Poprawność gramatyczna nie jest najistotniejsza (choć pożądana).

Droga do celu

- Uczestniczenie w wielu, maksymalnie zbliżonych do naturalnych, sytuacjach porozumiewania się w życiu codziennym.
- Prezentacja nowego materiału językowego jest sytuacyjna i wizualna.
- Ogranicza się stosowanie języka ojczystego ucznia.
- Wieleść dialogów, symulacji, odgrywania ról, gier, zabaw, zgadywanek i dyskusji prowadzonych w parach i małych grupach.



© www.ClipProject.info

O co chodzi?

- Nie chodzi o naukę samego języka jako systemu, ale o naukę umiejętności uzyskiwania i przekazywania informacji.
- Błąd – to nie tragedia (choć lepiej go eliminować).



15497-03dg fotosearch.com

Metody komercyjne

- Metoda Callana
- Metoda Helen Doron
- Metoda Wílka
- Metoda Síta

Metoda Callana – uczy mówić

- Regularne powtarzanie materiału.
- System szybkich pytań i odpowiedzi – uczniowie mówią od pierwszej lekcji.
- Każdy uczeń musi mówić; nauczyciel wybiera osobę.
- Zajęcia prowadzone w języku obcym (za wyjątkiem tłumaczenia nowego słownictwa).

Metoda Helen Doron

- Oparta na naturalnym przyswajaniu języka obcego.
- Przeznaczona dla małych dzieci (im wcześniej, tym lepsze rezultaty)
- Nauka zaczyna się od poznawania języka mówionego.
- Dzieci słuchają na zajęciach oraz w domu (kasety) tekstów i piosenek.

Metoda Wólka – ministrów i dyrektorów banków!

- Metoda języka mówionego.
- 4 osoby w grupie, 300 zdań na godzinę 60 % zapamiętanych.
- uczeń wytapuje błędy kolegów i koryguje je – uczenie się na cudzych błędach.

Metoda Síta – rewelacja czy szarlataństwo?

- Można się uczyć samodzielnie bądź w szkole.
- Do nauki wykorzystywany jest zestaw składający się ze słuchawek, płyt CD oraz specjalnych okularów z czujnikiem oddechu.
- Wprowadzanie w stan alfa sprzyjający samoistnemu zapamiętywaniu słówek i zwrotów.
- Podstawy języka – w dwa tygodnie!

Jedynym miejscem, gdzie POWODZENIE pojawia się przed PRACĄ, jest słownik alfabetyczny.

/Vidal Sassoon/

Dziękuję za uwagę!

